

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

ХИМИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра неорганической химии

ВЕРБИЛО

КИРИЛЛ МАРАТОВИЧ

**СИНТЕЗ И ИССЛЕДОВАНИЕ МЕХАНИЗМА
АНТИБАКТЕРИАЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ 1,4-ДИЗАМЕЩЕННЫХ
1*H*-1,2,3-ТРИАЗОЛОВ МЕТОДАМИ МОЛЕКУЛЯРНОГО
МОДЕЛИРОВАНИЯ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
Кандидат химических
наук, доцент

А.В. Зураев

Допущена к защите

«__» _____ 2022 г.

Зав. кафедрой неорганической химии

Кандидат химических наук, доцент

Е.И. Василевская

Минск, 2022

РЕФЕРАТ

Дипломная работа содержит: 68 страниц, 22 рисунка, 4 таблицы, 75 литературных источников.

Ключевые слова: 1*H*-1,2,3-триазолы, биологическая активность, антимикробная активность, *Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, молекулярное моделирование, молекулярный докинг, лиганд-белковые взаимодействия, медицинская химия, фармацевтическая химия, медь-катализируемое азид-алкиновое [3+2]-циклоприсоединение, моделирование по гомологии.

Объект исследования: 1,4-дизамещенные 1*H*-1,2,3-триазолы и проявляемая ими антимикробная активность.

Цель работы: синтез и определение механизма антибактериальной активности ряда 1,4-дизамещенных 1*H*-1,2,3-триазолов по отношению к патогенным штаммам микроорганизмов *E.coli* ATCC 25922 и *S.aureus* ATCC 6538 методами молекулярного моделирования.

Методы исследования: спектроскопия ЯМР ¹H и ¹³N, хромато-масс-спектроскопия, метод функционала плотности, молекулярный докинг, молекулярное моделирование, исследование антимикробной активности методом диффузии в агар.

В работе получен ряд ранее не описанных 1,4-дизамещенных 1*H*-1,2,3-триазолов и исследована их антимикробная активность по отношению к патогенным штаммам микроорганизмов *E.coli* ATCC 25922 и *S.aureus* ATCC 6538. В результате анализа данных о механизмах действия современных антимикробных препаратов выделена предположительная мишень антимикробного действия 1,4-дизамещенных 1*H*-1,2,3-триазолов – белок уридиндифосфат-N-ацетиленолпирувилглюкозамин редуктаза (MurB). На основании полученных в результате докинга конформаций ряда 1,4-дизамещенных 1*H*-1,2,3-триазолов в активных центрах белка MurB микроорганизмов *E.coli* ATCC 25922 и *S.aureus* ATCC 6538 установлены белок-субстратные взаимодействия, определяющие антибактериальную активность замещённых 1*H*-1,2,3-триазолов. Анализ предполагаемого механизма действия и особенностей белок-субстратных взаимодействий между полученными соединениями и белками MurB, а также связи структура-действие позволил определить направления функционализации 1,4-дизамещенных 1*H*-1,2,3-триазолов с целью создания на их основе новых эффективных антибактериальных препаратов.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа змяшчае: 68 старонак, 22 рысункі, 4 табліцы, 75 літаратурных крыніц.

Ключавыя словы: 1*H*-1,2,3-трыазолы, біялагічная актыўнасць, антымیکробная актыўнасць, *Esherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, малекулярнае мадэляванне, малекулярны докінг, ліганд-бялковыя ўзаемадзеянні, медыцынская хімія, фармацэўтычная хімія, медзь-каталізуемае азід-алкінавае [3+2]-цыкладалучэнне, мадэляванне па гамалогіі.

Аб'ект даследавання: 1,4-дызамешчаныя 1*H*-1,2,3-трыазолы і праяўляная імі антымیکробная актыўнасць.

Мэта працы: сінтэз і вызначэнне механізму антыбактэрыйнай актыўнасці шэрагу 1,4-дызамешчаных 1*H*-1,2,3-трыазолаў па адносінах да патогенных штамаў мікраарганізмаў *E.coli* ATCC 25922 і *S.aureus* ATCC 6538 метадамі малекулярнага мадэлявання.

Метады даследавання: спектраскапія ЯМР ¹H і ¹³N, храмата-мас-спектраскапія, метады функцыяналу шчыльнасці, малекулярны докінг, малекулярнае мадэляванне, даследаванне антымیکробнай актыўнасці метадамі дыфузіі ў агар.

У працы атрыманы шэраг раней не апісаных 1,4-дызамешчаных 1*H*-1,2,3-трыазолаў і даследавана іх антымیکробная актыўнасць па адносінах да патогенных штамаў мікраарганізмаў *E.coli* ATCC 25922 і *S.aureus* ATCC 6538. У выніку аналізу дадзеных аб механізме дзеяння сучасных антымیکробных прэпаратаў выдзелена мішэнь антымیکробнага дзеяння 1,4-дызамешчаных 1*H*-1,2,3-трыазолоў - бялок урыдындыфасфат-N-ацэтыленолпірувілглюказамін рэдуктаза (MurB). На падставе атрыманых у выніку докінгу канфармацый шэрагу 1,4-дызамешчаных 1*H*-1,2,3-трыазолаў у актыўных цэнтрах бялкоў MurB мікраарганізмаў *E.coli* ATCC 25922 і *S.aureus* ATCC 6538 ўстаноўлены бялок-субстратныя ўзаемадзеянні, якія вызначаюць антыбактэрыяную актыўнасць замешчаных 1*H*-1,2,3-трыазолаў. Аналіз механізму дзеяння і асаблівасцяў бялок-субстратных узаемадзеянняў паміж атрыманымі злучэннямі і бялкам і MurB, а таксама сувязі структура-дзеянне дазволіў вызначыць напрамкі функцыяналізацыі 1,4-дызамешчаных 1*H*-1,2,3 трыазолаў з мэтай стварэння на іх аснове новых эфектыўных антыбактэрыяных прэпаратаў.

ABSTRACT

Thesis, 68 pages, 22 figures, 4 tables, 75 references.

Keywords: 1H-1,2,3-triazoles, biological activity, antimicrobial activity, *Escherichia coli*, *Staphylococcus aureus*, molecular modeling, molecular docking, ligand-protein interactions, medical chemistry, pharmaceutical chemistry, copper-catalyzed azide-alkyne [3+2]-cycloaddition, homology modeling.

The research objects are 1,4-disubstituted 1*H*-1,2,3-triazoles and their antimicrobial activity.

The aim of this work is synthesis and determination of the mechanism of antibacterial activity of a number of 1,4-disubstituted 1*H*-1,2,3-triazoles against pathogenic strains of microorganisms *E.coli* ATCC 25922 and *S.aureus* ATCC 6538 by molecular modeling.

Investigation methods: ¹H and ¹³H NMR spectroscopy, chromato-mass spectroscopy, density functional method, molecular docking, molecular modeling, study of antimicrobial activity by diffusion into agar.

In this work, a number of previously undescribed 1,4-disubstituted 1*H*-1,2,3-triazoles were synthesized and their antimicrobial activity against pathogenic strains of microorganisms *E.coli* ATCC 25922 and *S.aureus* ATCC 6538 was tested. As a result of the analysis of data on the mechanisms of the action of modern antimicrobial drugs, a putative target of the antimicrobial action of 1,4-disubstituted 1*H*-1,2,3-triazoles, the protein uridine diphosphate-N-acetylenolpyruvylglucosamine reductase (MurB), has been isolated. Protein-substrate interactions that determine the antibacterial activity of substituted 1*H*-1,2,3-triazoles were determined based on the conformations of a number of 1,4-disubstituted 1*H*-1,2,3-triazoles in the active centers of the MurB protein of *E.coli* ATCC 25922 and *S.aureus* ATCC 6538 microorganisms. Analysis of the proposed mechanism of action and features of protein-substrate interactions between the obtained compounds and MurB proteins, as well as structure-action relationships, made it possible to determine the directions of functionalization of 1,4 disubstituted 1H 1,2,3 triazoles to create new effective antibacterial drugs.